

Saksprotokoll

Budsjett 2026 og handlingsprogram 2026-2029

Arkivsak-dok. 25/2950
Saksbehandler Bård Gunnar Noraberg

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	25.11.2025	25/41
2 Administrasjonsutvalget	18.11.2025	25/3
3 Arbeidsmiljøutvalget	18.11.2025	25/18
4 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	04.12.2025	
5 Eldrerådet	04.12.2025	
6 Ungdomsrådet	04.12.2025	
7 Kommunestyret	11.12.2025	

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

1. Kommunestyret legger til grunn forslag til Budsjett 2026 og Handlingsprogram 2026-2029
2. Avgifter, gebyrer og egenbetalinger endres iht. prislister, og innenfor de begrensninger (maksimalpriser) som er gitt i lov og forskrift.
3. De angitte stillingshjemler i personalbudsjettet vedtas
4. Låneopptak vedtas med kr 20 millioner i startlån og kr 28,730 millioner til øvrige investeringer. Dette inkluderer 18,350 millioner kroner til selvkosttjenester. Kommunedirektøren bemyndiges til å oppta lånene i henhold til fullmakt innarbeidet i kommunens finansreglement.
5. Kommunestyret fatter følgende vedtak om eiendomsskatteutskrivningen i 2026
 - a. Kommunen skriver ut eiendomsskatt etter eiendomsskattelovens § 3 bokstav a) faste eiendommer i hele kommunen.
 - b. Den generelle skattesatsen settes til 7 promille av eiendomsskattegrunnlaget.
 - c. For bebygde bolig- og fritidseiendommer settes satsen til 4 promille.
 - d. Boliger og fritidseiendommer får tilordnet et bunnfradrag, dette skal være på kr 50.000 (esktl. § 11 andre ledd).
 - e. For utskrivning av skatt på boligeiendommer benytter kommunen Skatteetatens formuesgrunnlag for de boliger hvor dette er beregnet (esktl. § 8 C-1). Skatten skal kreves inn over 6 terminer

Administrasjonsutvalget har behandlet saken i møtet 18.11.25 sak 25/3

Administrasjonsutvalgets uttalelse

Administrasjonsutvalget tar budsjettforslaget fra administrasjonen til orientering, men ansattrepresentanten ber politikerne vurdere lovligheten ved tiltak

Arbeidsmiljøutvalget har behandlet saken i møtet 18.11.25 sak 25/18

Arbeidsmiljøutvalgets uttalelse

Arbeidsmiljøutvalget tar forslag til budsjett for 2026 og handlingsprogram 2026-2029 til orientering. Arbeidsmiljøutvalget uttrykker bekymring for hvordan kuttene vil påvirke de enkelte arbeidsplassene, arbeidsmiljøet og sykefraværet.

Utvalget viser til viktigheten av et godt partsamarbeid og bruk av HMS-utvalg ved den enkelte virksomhet, og at det er et bevist forhold til hvordan endringer og kutt påvirker balansen mellom jobbkrav og de jobbressursene som er nødvendig for å utføre arbeidet. Det er viktig med gode prosesser der tillitsvalgte, verneombud, bedriftshelsetjeneste og ledelse samarbeider for å ivareta arbeidsmiljøet

Formannskapet har behandlet saken i møte 25.11.2025 sak 25/41

Møtebehandling

Forslag fra Ap/KrF/SV:

Tiltak	Beløp 2026	Beløp 2027	Beløp 2028	Beløp 2029	Forklaring
Endring i lederstruktur - Samfunn	- 400 000	- 800 000	- 800 000	- 800 000	
Endring i lederstruktur - Oppvekst	- 400 000	- 800 000	- 800 000	- 800 000	
Endring i lederstruktur - Helse, omsorg og mestring	- 200 000	- 400 000	- 400 000	- 400 000	
Avvikle gårdsbarnehagen	- 400 000	- 2 480 000	- 2 000 000	-	Avvikles fra høsten 26
Avvikle utviklings- og oppvekst utvalg	- 50 000	- 50 000	- 50 000	- 50 000	Utviklingsutvalg og oppvekstutvalg
Ikke opprette privat hjemmel fysio	- 500 000	- 600 000	- 600 000	- 600 000	Kutte vedtatt hjemmel til privat fysio - fører også til reduksjon i investeringer (vedtatt i 2025)
Tilbakeføre deler av tilskudd til Kirkelig fellesråd	440 550	440 550	440 550	440 550	Tilbakeføre tilskudd
Tilbakeføre tilskudd til private veier	219 450	219 450	219 450	219 450	Gjeninnføre tilskudd til private veier (fast beløp per km, stiller krav til vedlikehold og at veien er åpen for alle)
Demenskoordinator	250 000	250 000	250 000	250 000	Gjeninnføre demenskoordinator i 30% stilling
Gratis frokost u-skolen	40 000	40 000	40 000	40 000	Videreføre prosjekt som varer frem til nyttår 2025 (tilskudd i 2025)
Tilbakeføre 0,25 årsverk på renhold	132 000	132 000	132 000	132 000	
Tilbakeføre kreftkoordinator	300 000	300 000	300 000	300 000	
Tilbakeføre 0,76 årsverk fagarbeider på mellomtrinnet	372 000	372 000	372 000	372 000	
Redusere omfang omorgansiering hjemmebaserte tjenester	100 000	100 000	100 000	100 000	
Redusere omfang omorgansiering hjemmebaserte Omsorg	96 000	96 000	96 000	96 000	
Dekning av tidligere års merforbruk		3 180 000			
Avsetning til disposisjonsfond			5 880 000	700 000	
Redusert dekning av merforbruk			- 3 180 000		
Sum:	-	-	-	-	

Kommunedirektøren kan, i tråd med prinsippene for lederspenn, omdisponere reduksjonen i lederstrukturen til de sektorene der endringer er mest hensiktsmessige.

Startlån økes til 30 millioner, og tas opp i 2 omganger (vår og høst)

Verbalforslag fra Ap/KrF/SV:

1. *For å unngå detaljstyring og ekstra byråkrati, skal ikke investeringer vedtatt i investeringsbudsjettet under 1 million trenge egen sak. Investeringer vedtatt i investeringsbudsjettet over 1 million skal fremmes som egen sak til kommunestyret.*
2. *Blir det større avvik på investeringer vedtatt i investeringsbudsjettet må det tas opp som egen sak i kommunestyret.*
3. **Forslag til prinsipp for lederspenn i Froland kommune**

Froland kommune har i dag et gjennomsnittlig lederspenn på om lag 14 ansatte per leder, basert på strukturen hos våre 38 enhets- og avdelingsledere. Vi ønsker å sikre en lederstruktur som gir ansatte tett og god oppfølging, samtidig som kommunen driftes effektivt og i tråd med Arbeidsmiljøloven, Kommuneloven og gjeldende avtaleverk.

Kommunens ledere er kommunestyrets viktigste verktøy for å omsette politiske vedtak i praktisk handling. For å styrke kvaliteten i tjenestene, sikre forsvarlig HMS-arbeid, og bidra til en effektiv og bærekraftig bruk av kommunens ressurser, foreslår Ap, KrF og SV at det etableres et tydelig og felles prinsipp for lederspenn i organisasjonen.

Froland kommune skal som hovedregel praktisere et lederspenn på 10–25 medarbeidere per leder.

Dette intervallet vurderes som godt faglig og organisatorisk forankret, og samsvarer med anbefalinger fra KS og erfaringer fra kommuner med sammenlignbare strukturer.

Unntak og fleksibilitet

Det kan i enkelte tilfeller være hensiktsmessig å avvike fra normen, eksempelvis ved:

- særskilt kompleksitet i tjenesten
- høy grad av faglig selvstendighet i medarbeidergruppen
- organisatoriske modeller som krever større eller mindre grupper
- midlertidige omstillingsprosesser

Slike avvik skal være begrunnet og dokumentert, og inngå i helhetlige vurderinger av tjenestekvalitet, arbeidsmiljø og økonomi.

Begrunnelse for forslaget

- **Styrker kvalitet og nærledelse:** Tilstrekkelig kapasitet hos lederne gir ansatte bedre oppfølging, øker trivsel og reduserer sykefravær.
- **Bidrar til robuste fagmiljøer:** Et tydelig lederprinsipp gjør det enklere å planlegge framtidig organisering og dimensjonere riktig.
- **Øker økonomisk ansvarlighet:** En tydelig norm for lederspenn sikrer at lederstrukturene i kommunen ikke blir for tunge eller for sårbare.
- **Bedre styring og kontroll:** Kommunestyret får en klarere ramme for hvordan organisasjonen skal bygges og utvikles over tid.

Forslag fra Sp/FrP/V/K

Tiltak	Sum 2026	Sum 2027	Sum 2028	Sum 2029
Ingen økning i eiendomsskatten	- 6 000 000 -		6 000 000 -	6 000 000 -
Videreføre tilbud eldre prestegården	- 350 000 -		350 000 -	350 000 -
Videreføre tilbud ensomme prestegården	- 350 000 -		350 000 -	350 000 -
Flyktninger	- 1 000 000 -		1 000 000 -	1 000 000 -
Sum	- 7 700 000 -		7 700 000 -	7 700 000 -

Inndekning	2026	2027	2028	2029
Effektivisering enhetsleder eller avdelingsledernivå helse, omsorg og mestrings	800 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000
Ny organisering enhetsledernivå samfunn: Bygg og eiendom legges inn under enhetsleder for kommunalteknikk.	374 000	748 000	748 000	748 000
Økte midler i statsbudsjettet	4 776 000	2 252 000	1 497 000	1 497 000
Ytterligere reduksjon fagarbeiderstillinger Froland barneskole	1 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Kutt i enhets- eller avdelingsledernivå oppvekst	750 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Inndekning tidligere års merforbruk			755 000	755 000
Sum	7 700 000	7 700 000	7 700 000	7 700 000

Votering

Det ble først stemt over kommunedirektørens forslag til vedtak.

Kommunedirektørens innstilling falt enstemmig.

Forslaget fra Ap/KrF/SV ble satt opp mot forslaget til Sp/FrP/V/K.

Forslaget til Sp/FrP/V/K ble vedtatt med 4 mot 3 stemmer.

Frank Bjerg Sigvaldsen (Sp), Kristin Ljosland (Sp), John Magne Bjerga (V) og Svein Kåre Mjøhus (FrP) stemte for forslaget til Sp/FrP/V/K.

Inger-Lene Håland (Ap), Lars Marius Nilsen (Ap) og Ingunn Fjærbu Roppestad stemte for forslaget til Ap/KrF/SV

Formannskapetets innstilling

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

1. Kommunestyret legger til grunn forslag til Budsjett 2026 og Handlingsprogram 2026-2029 med følgende endringer:

Tiltak	Sum 2026	Sum 2027	Sum 2028	Sum 2029	
Ingen økning i eiendomsskatten	- 6 000 000 -		6 000 000 -	6 000 000 -	6 000 000
Videreføre tilbud eldre prestegården	- 350 000 -		350 000 -	350 000 -	350 000
Videreføre tilbud ensomme prestegården	- 350 000 -		350 000 -	350 000 -	350 000
Flyktninger	- 1 000 000 -		1 000 000 -	1 000 000 -	1 000 000
Sum	- 7 700 000 -		7 700 000 -	7 700 000 -	7 700 000

Inndekning	2026	2027	2028	2029
Effektivisering enhetsleder eller avdelingsledernivå helse, omsorg og mestring	800 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000
Ny organisering enhetsledernivå samfunn: Bygg og eiendom legges inn under enhetsleder for kommunalteknikk.	374 000	748 000	748 000	748 000
Økte midler i statsbudsjettet	4 776 000	2 252 000	1 497 000	1 497 000
Ytterligere reduksjon fagarbeiderstillinger Froland barneskole	1 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Kutt i enhets- eller avdelingsledernivå oppvekst	750 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Inndekning tidligere års merforbruk			755 000	755 000
Sum	7 700 000	7 700 000	7 700 000	7 700 000

2. Avgifter, gebyrer og egenbetalinger endres iht. prisliste, og innenfor de begrensninger (maksimalpriser) som er gitt i lov og forskrift.
3. De angitte stillingshjemler i personalbudsjettet vedtas
4. Låneopptak vedtas med kr 20 millioner i startlån og kr 28,730 millioner til øvrige investeringer. Dette inkluderer 18,350 millioner kroner til selvkosttjenester. Kommunedirektøren bemyndiges til å oppta lånene i henhold til fullmakt innarbeidet i kommunens finansreglement.
5. Kommunestyret fattet følgende vedtak om eiendomsskatteutskrivningen i 2026
 - a. Kommunen skriver ut eiendomsskatt etter eiendomsskattelovens § 3 bokstav a) faste eigedomar i heile kommunen.
 - b. Den generelle skattesatsen settes til 7 promille av eiendomsskattegrunnlaget.
 - c. For bebygde bolig- og fritidseiendommer settes satsen til 3 promille.
 - d. Boliger og fritidseiendommer får tilordnet et bunnfradrag, dette skal være på kr 50.000 (esktl. § 11 andre ledd).

- e. For utskriving av skatt på boligeiendommer benytter kommunen Skatteetatens formuesgrunnlag for de boliger hvor dette er beregnet (esktl. § 8 C-1). Skatten skal kreves inn over 6 terminer